

Comunicat de presă ALLEA
12 decembrie 2018

Planul S: acces deschis la publicațiile științifice.

Sunt necesare reforme sistemice și continuarea consultărilor pentru ca Planul S să aibă succes

- ALLEA, Federația Europeană a Academiilor de Științe și Științe Umaniste, salută ambiția coaliției finanțatorilor europeni în domeniul cercetării de a muta sistemul de publicare științifică spre acces deschis; în faza de implementare, sunt însă necesare consultări ample între toate părțile implicate.
- Reforme simultane ale sistemelor de evaluare a cercetării și progresului în carieră sunt necesare pentru a minimiza consecințele neintenționate ale Planului S, care se pot răsfrânge asupra cercetătorilor aflați la început de carieră și asupra disciplinelor specializate.

12 decembrie 2018 (Berlin). ALLEA, Federația Europeană a Academiilor de Științe și Științe Umaniste, a publicat un prim răspuns la Planul S¹. Planul S este o inițiativă susținută de un consorțiu de finanțatori ai cercetării ce are în vedere publicarea în regim de acces deschis (*open access*). În declarația sa, ALLEA salută ambiția acestei propuneri și identifică, în procesul de trecere către *open access*, o serie de aspecte care trebuie examinate de către agențiile finanțatoare pentru a preveni acordarea de stimulente nedrepte și consecințele neintenționate care pot apărea în domeniul editorial științific și al sistemului de evaluare a cercetării.

„ALLEA sprijină accesul deschis ca reprezentând un pas important spre realizarea universalității științei și, în acest sens, salută ambiția Planului S. Punerea în aplicare va necesita totuși consultări ample și dialoguri cu toate părțile, în special cu comunitățile care desfășoară activități de cercetare și care sunt reprezentate în ALLEA și în alte structuri științifice“, se precizează în declarația ALLEA.

Documentul ALLEA conține comentarii și recomandări cu privire la diverse implicații ale Planului S privind etica și încrederea în știință, sistemul de evaluare a cercetării, protecția drepturilor de proprietate intelectuală, precum și considerente economice.

În plus, ia act de îngrijorările legitime ale unor cercetători, în special ale celor aflați la începutul carierei; astfel, abilitățile lor de a câștiga granturi de cercetare și de a promova pot fi afectate în mod negativ în cazul în care nu au publicat articole în reviste percepute în acest

---

¹ Planul S solicită ca, începând cu anul 2020, publicațiile științifice rezultate din cercetarea finanțată prin subvenții publice să fie publicate în reviste sau platforme cu acces deschis. Mai multe detalii la adresa <https://www.coalition-s.org/>

moment ca fiind de înalt prestigiu. Evaluarea cercetării fără examinarea reputației revistei sau a factorilor de impact, așa cum se precizează în Planul S, este așadar, crucială.

„Este esențial ca orice model sau modele să atingă, în cele din urmă, cele mai înalte standarde de calitate, să stimuleze și să recompenseze comportamentul etic, să fie viabile din punct de vedere economic și să sprijine integritatea și încrederea în comunicarea științifică în întreaga gamă a disciplinelor academice“, subliniază Federația Europeană a Academiilor de Științe și Științe Umaniste (ALLEA).

Declarația ALLEA subliniază faptul că sunt necesare clarificări suplimentare cu privire la protecția drepturilor de proprietate intelectuală ale autorilor și tipul licenței deschise care va fi utilizată. „Orice recomandare ar trebui să asigure un grad adecvat de alegere pentru cercetători și să permită cazuri excepționale“, se mai precizează în declarație.

ALLEA accentuează asupra necesității unei coordonări în cadrul sistemului științific global. „În contextul științei mari, o complicație suplimentară derivă din faptul că multe consorții sunt globale, iar autorii provin din mai multe jurisdicții și folosesc modele diferite de finanțare și, prin urmare, este necesară o anume coordonare la nivel mondial pentru trecerea la accesul deschis complet“, se mai afirmă în declarație.

Despre ALLEA

ALLEA, Federația Europeană a Academiilor de Științe și Științe Umaniste, a fost înființată în 1994 și, în prezent, reunește aproape 60 de academii din peste 40 de țări din regiunea Consiliului European. Academiiile membre funcționează ca societăți învățate, grupuri de reflecție și organizații care desfășoară activități de cercetare. Sunt comunități autonome de lideri ai cercetării științifice în toate domeniile științelor naturii, științelor sociale și umaniste. Prin urmare, ALLEA oferă acces la o resursă umană de excelență intelectuală, cunoaștere și experiență.

Aflați mai multe la adresa www.allea.org

Urmăriți ALLEA pe Twitter: [@ALLEA_academies](https://twitter.com/ALLEA_academies)

*Document tradus în limba română de Cătălin Mosoia, expert comunicarea științei,
Biroul de presă al Academiei Române*